

L'ANY SE'N VA

22 de novembre de 2021

Ara que l'any es tanca, se'n va, i avui plou, i sembla que la vida necessita la calma d'una habitació closa i el repòs, memòria i realitat de vegades entren en conflicte i una parla a l'altra.

I aquella frase: per a cada u, una oportunitat es presenta e n è r g i c a , p e r q u è inevitablement allò que ens mou, allò que ens impulsa acaba prenent el timó, mentre les gotes s'estampen

contra el vidre i brillen. De la mateixa manera que brillaven ahir els ulls de tots dos, parella forta, que s'estima, blindats per sobreviure, i l'hora d'ahir a la tarda, aquesta tarda de diumenge tan especial sempre, ens explica que seguim sense viure aliens al que passa als altres, que hi som encara. Treballats cada u sota diferents sols, mirant en una mateixa direcció. I les paraules del matrimoni amb fill de vint anys discapacitat profund, que van venir aquí per trobar una vida bona per a aquest fill, les paraules de decepció, de portes tancades, d'impotència, d'honradesa, d'honor en la desfeta, et fan urgent el dret a parlar i a ser escoltat. El seu dolor, el dolor del qui parla del seu dolor i no és

atès, no és rebut, considerat, curat, ajudat, et fa mal. Quants silencis aguts després d'haver exposat el teu dolor, quin mal fan! I qui som com a societat que uns pares no trobin res per sobreviure mentre busquen futur per a un fill malalt mental? Qui som, que el fet de no tenir papers s'imposi i tanqui, i continuem vivint com aquell qui res? Cada vegada un se sent més distant, més distant, més distant de l'entorn.

I, més a prop, més a prop, més a prop.

Potser per això, per insignificant que pugui semblar, i realment ho és, nosaltres vivim entre mons molt diferents en el nostre dia a dia, vivim aquí, però també vivim molt lluny, molt lluny:

vivim a Girona i atenem a Girona, és cert, però atenem també els qui ja no viuen aquí,

i així fem el camí de la malaltia mental en una ciutat del nord-oest de França amb algú que estimem molt;

fem el camí de Palestina, de la franja de Gaza, amb totes les contradiccions també;

fem el camí de ciutats alemanyes viscudes en la separació, en la dificultat de l'aprenentatge de la llengua, en la pobresa viva, en la solitud de

dones amb fills, i resseguim els mercats d'Advent nòrdics on una nena i una mare viuen moments d'il·lusió;

vivim a països sudamericans, n'acompanyem malalties, tancaments a casa, tancament de vida per seguir vivint, impressionant,

vivim al centre d'Amèrica, en les difícils i perilloses presons, on una noia jove guarda la fotografia d'un de nosaltres quan l'estava batejant,

i una mare, en la pobresa generada per la Covid, i la violència de

les "maras", intenta salvar una filla i uns fills petits, amb un coratge ple de Déu que és un exemple extraordinari; vivim en una casita de cartón que la mare va poder fer-se, precisament en el camí cap a agafar "La Bestia", aquest tren de la mort que creua Mèxic, i ara la filla, que treballa a les maquiles, que estan tancant, per culpa dels assalts continuats, de tal manera que ningú no hi vol anar a treballar, intenta

tirar endavant la seva petita família;

vivim intentant fer el difícil camí creuant països, a prop del perill i de la mort, en el somni dels Estats Units;

vivim a París en la solitud d'un reagrupament frustrat, amb esposa en un país i filla en un altre, entrebancat el viatge per la Covid, amb algú que segueix posant alegria a la vida, malgrat tants de tots;

vivim a Bèlgica, on una persona, com sempre, va ensopegant a la vida,

vivim a Andalusia, on algú és un testimoni d'amor i de fe que transforma el cor.

I vivim aquí, on uns pares lluiten estèrilment per fugir del pis social que els van donar fa anys, de veïns de violència domèstica i malaltia mental, policia, ambulàncies..., en un intent legítim, no escoltat, de donar un millor entorn als fills tan petits;

aquí, on un home amb tres fills, un d'ells, greument malalt, i esposa malalta, es baralla amb la vida, baixant cada dia més avall, en una quasi no sé si absurda o heroica vida;

on una dona centreamericana serà operada del ronyó, després de dos anys d'espera, de dolor, medicaments, i d'una tenacitat en la vida diària gràcies a una confiança absoluta en Déu;

vivim amb un matrimoni amb cunyat drogoaddicte, amenaçats greument, amb fills petits, un d'ells també malalt, en la pobresa i la indefensió absolutes;

vivim en el desvari d'una dona que ho ha acabat perdent tot, i podríem seguir i seguir...

Això és Àkan, això és la nostra feina de cada dia. Sense excepcions. Baixar a les foscos més dures de la condició humana i saber-hi ser, acompanyant, estimant, fent-los formar part de la pròpia vida, intentant viure, en la pobresa que som, que Déu ens estima a

tots, compartint camí amb persones que, de fet, ho saben prou que Déu els estima, ho saben perquè, si no, senzillament, com diuen ells mil vegades, no es podrien aixecar cada matí i seguir i seguir també...

Aquestes persones de qui parlem viuen, entre altres coses, gràcies a l'ajuda d'uns quants de vostès, que fan possible la seva supervivència, el no davallar encara més pou avall, sense aquesta ajuda, molts d'ells, sabent tot el que sabem, no podem pensar on serien, alguns en la mort per la gravetat de les situacions.

Memòria i realitat, allò que vius i allò que t'agradaria, la imatge del sofà i l'escalfor, el recolliment, els llibres, la llum tènue, la música,

el teu món interior, i, en canvi, al carrer hi fa fred, i ara que ja han posat els llums, que dissabte encendran, la imatge del Nadal, del portal de Nadal es fa realitat ja en aquestes persones. La fred d'aquell portal, el desempar...

Com el pessebre, el gran pessebre que la meva mare construïa a la casa de camp del meu avi, un món que vivia dins d'ella, fet de molsa i de Jesús i de passat i de família, que ella

tenaçment també intentava portar a la vida cada any. Fet amb una

força que em feia creure que aquell pessebre existia en algun lloc del món, i que els Reis estaven en camí sempre, des de les properes i llunyanes terres del desert, i que la dona del pou anava a buscar aigua encara, i que els pastors, amb els seus ramats, esperaven l'àngel, i que Maria era pobra i bona, i que Josep era tot pau, i que aquell nen, content en el bressol, cridava de goig un sentit diferent de la vida, més triomfant en la seva indefensió infantil que mai. Meravelles que et fan viure i que també formaran part d'aquesta memòria i realitat en conflicte.

Sempre més he buscat aquell retall de Palestina/Israel que la meva mare inventava cada any. Potser inexistent, però que ha estat sempre una estrella per a mi.

Els ulls d'ahir la tarda, tan bells, els d'ella, tan grossos, i els d'ell, tan expressius, un home i una dona, units enfront del dolor, i jo, que em trobava tan malament, els escoltava espordida del meu món, de la insensibilitat del meu món, dolguda, escandalitzada, amb aquell deix de revolta que encara queda a l'ànima i que et diu: no pot ser!, això no pot ser!

Aquella frase de l'abbé Pierre que fa més de vint anys em va robar el cor: Si tu pateixes, jo ho passo fatal. I tant em fa qui siguis, d'aquí, d'allà, tant m'és, en l'edat que siguis, en el moment de la vida que estiguis: l'home que fa uns dies, enmig de la pluja, dormia a la porta de darrere del centre cívic, a davant de casa, embolcallat amb un sac blanc, el mateix que vam veure a París, una nit ara fa dos anys, que ens va deixar perplexos, enmig de la gent, en un cap d'any encara alegre, prop de Notre- Dame, un home dormia, sobre una sortida d'aire calent, embolcallat també en un sac blanc. I no sé perquè, potser perquè plou, i les veus del

carrer d'aquest matí de dilluns arriben com més tristes, recordo la cara del company noble, callat, estudiós, tímid, tan bona persona, el dia que va tornar a asseure's a la nostra classe, a l'institut, després d'haver-se suïcidat la seva mare, teníem 14 anys, i tot el desig i el respecte de dir-li que ho sentíem tant, i la dificultat, adolescents i maldestres com érem, de poder trobar les paraules justes.

Hi ha un altre món. Més enllà de les nostres petites vides, hi ha un altre món que pateix i lluita. Hi ha un altre món per a qui es fa difícil aquella frase de: a cada u, una oportunitat. També hi ha un altre camí, el de la misericòrdia, i del servei, de la humilitat, que sempre porta un deix de joia, un polsim d'estrelles.

No ens quedem a les fosques, puc dir-ho encara?, si poden fer alguna cosa, la facin, on sigui, amb qui sigui. La meva mare inventava un pessebre cada any perquè volia inventar una vida, bona i dolça per a tots. No voldria per res del món deixar de creure en aquella esperança. Mirin, hi ha persones que estan més enllà de tot, més enllà, viuen en una altra dimensió, han creuat moltes fronteres. Aquella viuda que ens va ensenyar tant, que va donar el que necessitava, tot el que tenia per viure, que no vol dir sols una qüestió econòmica, sinó també tot un ventall de coses que formen part del que som cada u de nosaltres. També podem ser aquesta pobra viuda.

Ara que s'acosta Nadal, nosaltres, que seguim els nostres passos, de vegades per valls profundes, de vegades per carenes lluminoses, si ens deixéssim abastar per aquest estel que segueix marcant sempre la mateixa direcció!

Que l'Advent, en aquests nits blaves d'espera, ens ajudi a pregar i a trobar tot allò que el nostre cor desitja i somnia. No renunciem als somnis!

Sento la llargada del text, de vegades les paraules baixen desbocades, com cavalls sense regnes, i el cor i la ment poc hi poden fer, en certs moments difícils de la vida. Visquin i facin viure, i que tinguin un bon, bon Advent!

Maria Lluïsa Geronès Estrada
Associació Àkan

On vivim?
Alemanya, Bèlgica, París, Perpinyà, Xile, Hondures, Mèxic,
Palestina, Gaza, Marroc, Costa d'Ivori, Andalusia, Girona